

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, mart.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golischeva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA'SIR ETUVCHI TIZIMLASHTIRILGAN TAHDIDLAR.....	40
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich, Nabiyev Bexzod Shavkatovich	
SANOAT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYA VA TEKNOLOGIK MODERNIZATSIYANING O'RNI	44
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI BAHOLASHNING USLUBIYOTI VA UNING SOLIQ TIZIMIDA QO'LLANILISHI	49
To'xtabayev Oybek Odilovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR.....	56
Ismailov Bobir Salomovich	
TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY JIHATLARI	62
Yangiboyev F.B.	
MINTAQAVIY IQTISODIY SALOHİYATDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	68
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
XORIJIY MAMLAKATLARDA TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH TAJRIBASI.....	75
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BOSHQARISHNING INTEGRATSION VA ADAPTIV MODEL.....	83
Ibroximov Ilxomjon Shavkatjon o'g'li	
QURILISH TASHKILOTLARI FAOLIYATINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLAR ASOSIDA BAHOLASH	89
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
ICHKI NAZORAT VA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDAGI XAVFLARNI BOSHQARISH	94
Islamova Nargiza Mirzaxidovna	
TURIZMNING MINTAQADA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	104
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI JALB QILISH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING HOZIRGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI	111
Begamov S.X.	
RETHINKING JOB CREATION: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL FOUNDATIONS OF MACROECONOMIC EMPLOYMENT ANALYSIS.....	116
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	125
Ro'zimova Xusnora Mirzobek qizi	
SUG'URTACHILIK VA O'ZBEKISTONDA SUG'URTA SEKTORINING HOLATI.....	129
O'runboyeva Sotima Alisher qizi	
GO'SHT VA GO'SHT MAHSULOTLARINI SANOAT USULIDA QAYTA ISHLASHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	134
Kaydarova Sitara Suranbay qizi	
KORXONALAR QIYMATINI BAHOLASH VA BOZOR BAHOSINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI.....	139
Abduraxmanov Sherzodbek Ravshanovich	
YASHIL IQTISODIYOT: EKOLOGIK BARQARORLIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK UYG'UNLIGI.....	145
Jamalidinova Asalxon Saliyevna	
2025-YILDA O'ZBEKISTON UCHUN ENG YAXSHI 10 TA TRANSPORT TEKNOLOGIYALARI VA INNOVATSIYALARI	151
Mamasaliyeva Mukaddas Ibadullayevna, Beketov Timur Kazakbayevich	

MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHNING INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVLARI: AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY TIZIMLAR QIYOSIY TAHLILI	155
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ	163
Хайдарова Ёркиной Аскар кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING FISKAL VA INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	170
Mamatova Nodira Mirzavaliyevna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И УСТОЙЧИВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ МОДЕЛИ ПЕРЕХОДА ТЕПЛИЧНЫХ ХОЗЯЙСТВ ТАШКЕНТСКОЙ АГЛОМЕРАЦИИ НА СОЛНЕЧНЫЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЯ	178
Срождидинова Зарина Хайриiddиновна, Абдувалиева Зилола Абдуллаевна	
MAMLAKATIMIZDA QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	186
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
RIVOJLANISHDA RAQOBAT EMAS, BALKI HAMKORLIKNING USTUVORLIGI: NAZARIY VA AMALIY TAHLIL	190
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEKANIZMLARI VA "QAMRAB OLINMAGAN O'RTA QATLAM" MUAMMOSI	196
Bafoev Farrux Jo'raqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA EKOLOGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	202
Shanazarova Gulyoraxon Baxtiyarovna	
O'ZBEKISTON STARTAP EKOTIZIMIDA INVESTITSIYA JALB QILISH JARAYONINING INSTITUTSIONAL MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARI	208
Xoliqova Xurshidaxon Xayotjon qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA STARTAP EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	214
Usmanov Gafurjon Shavkatovich	
QURILISHDA ISHLAB CHIQRISH VA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMLARINING RIVOJLANISHI	220
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ilxom Achilovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHITNI TAKOMILLASHTIRISHNING STRATEGIYALARI	225
Xolov Sherali Axrorboyevich	
2010-2024-YILLARDA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIKNI INVESTITSIYALASHNING EKONOMETRIK TAHLILI	229
Ashurov Shuhratbek Quadrat o'g'li	
TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY USULLARI	233
Sherbekova Kamola Norbekovna	
AHOLI MOLIYAVIY SAVODXONLIGI DARAJASI VA UNI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI	243
Abduvoxidov Akmal Abdulazizovich	
MARKAZIY BANK KURS SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	249
Saydullayev Nodirbek Narzullaevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH SALOHİYATI VA MUAMMOLARI	258
Raupov Shuxrat Soyibovich	
ЭКОТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	264
Абидова Дилфуза Игамбердиевна, Рахматуллаева Зулайхо Хасан кизи	
DIGITAL ECONOMY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: BUSINESS CHANGE IN THE REGIONS	270
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	

QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASHDA IOT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	273
Mirzaev Dilshod Artikovich	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА	279
Касимова Наргиза Сабитджановна	
YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY ASOSLARI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	284
Ismoyilova Mahliyo Oybek qizi	
BOSHQARUVDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR (OLIIY TA'LIM MISOLIDA).....	289
Karievva Gulnora Abdullayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNING AMALDAGI HOLATI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	295
Qurbonov Odilbek Ro'zmatovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT FEDERATSIYALARI VA ASSOTSIATSIYALARINI SAMARALI BOSHQARISH TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'LLARI	302
Umed Farmonkulovich Radjabov	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY MEKANIZMNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	307
Mullayeva Mexrangiz Axtam qizi	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	313
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Muradova Nazira Raximjanovna	
RAQAMLI MARKETING VA ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI EKOTURISTIK MAJMUALARNI OMMALASHTIRISH TRENDI	318
Xolmatova Parvina Asliddin qizi	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR	323
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
РАЗВИТИЕ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА.....	327
Бахтиёрров Худайберган Хамдам угли	
MAHALLIY BUDJETLARDA TRANSFERTLARGA QARAMLIK DARAJASINI BAHOLASH (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	335
Xudoyqulov Hamidjon Abdullayevich	
QORAQALPOG'ISTON QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI.....	342
Tajibaev Berdax Asqarbay uli	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	347
Ashurova Maftuna Ortiq qizi	
STRATEGIC DIRECTIONS FOR INCREASING CAPITAL EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS: DIGITALIZATION AND RISK MANAGEMENT INTEGRATION	352
Sadullaeva Mokhinur Aziz kizi	
TECHNOLOGY MANAGEMENT AND SME INTERNATIONALIZATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	358
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
TA'LIM SIFATINI BAHOLASH MEZONLARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI.....	363
Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	
SMART UNIVERSITET KONSEPSIYASI ASOSIDA REYTING VA RAQOBATBARDOSHLIKNI INTEGRAL BOSHQARISH	371
Xudoyqulov Husen Ahadovich	

BUXGALTERIYA HISOBINING MILLIY VA XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIVAVIY HISOBOT 1-SHAKLINING QIYOSIY TAHLILI	379
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
SUG'URTA BOZORINING RAQAMLI RIVOJLANISHIDA NAZARIY QARASHLAR	384
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSION LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	389
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
MAHALLIY BUDJETLAR DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	397
P.SH.Usmonov	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО АНАЛИЗА ДЛЯ ОЦЕНКИ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	401
Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
KORXONA VA TASHKILOTLARDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA KORPORATIV MADANIYAT, AXLOQIY-RUHIY VA MA'NAVIY MUHITNING O'RNI	407
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
ELEKTRON PULLARNING MOHIYATI VA ULARNING MILLIY TO'LOV TIZIMIDAGI ROLI.....	416
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UY XO'JALIKLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KENGAYTIRISH.....	423
Eshbaeva Shahnoza Faxriddinovna	
APPLICATION OF EXTREME MODELS IN ASSESSING THE ECONOMIC POTENTIAL OF AN ENTERPRISE	428
Musayeva Shoira Azimovna	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XORIJIY TAJRIBA HAMDA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH SAMARADORLIGI.....	435
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATI IMIJINI OSHIRISHDAGI MUAMMOLARNI HAL ETISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI: QIYOSIY TAHLIL.....	439
Bekmurodov Navruz Ergashevich	
TA'LIM XIZMATLARI SOHASIDA YARATILGAN YALPI QO'SHILGAN QIYMAT DINAMIKASI VA UNI BOSHQARISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	449
O'rinov Komiljon Kozimovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHNING MINTAQAVIY OMILLARI.....	453
Salomat Norova	
QURILISH MATERIALLARI BOZORI VA UNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	459
Usubjonov Zaxriddin Vasiliddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKSPORT OPERATSIYALARINI SUG'URTA QILISHNI RIVOJLANTIRISH.....	465
Xalikov R. B.	
BIZNES JARAYONLAR AUTSORSINGINI OPTIMALLASHTIRISH USULLARI TAHLILI	472
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
DAVLAT MOLIVAVIY BOSHQARUVI SAMARADORLIGINING IJTIMOY ADOLATGA TA'SIRINING PEFA VA CEQ METODOLOGIYALARI ORQALI TAHLILI	477
Zokirjonov Muhammadsodiq Ravshanbek o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDIT XIZMATINI TASHKIL QILISHNING XORIJ TAJRIBASI	485
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
MINTAQADA IJTIMOY HIMOYA TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH.....	491
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANISHDA EKOLOGIK INNOVATSIYALARNI QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI	495
Ismatov Sharofiddin Asatulloevich	

THE ESSENCE OF THE OPTIMAL COST STRATEGY	500
Sodiqov Mirakhror Abbos ugli	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TOG'-KURORT ZONALARINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI (CHORVOQ ERKIN TURISTIK ZONASI MISOLIDA)	504
Shomurodova Shahnoza G'ayratovna	
ICHKI AUDIT SIFATI VA SAMARADORLIGI TUSHUNCHALARINING IQTISODIY MAZMUNI HAMDA ULARNING O'ZARO BOG'LIQLIGI	509
Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARI FAOLIYATINI SOLIQQA TORTISH VA UNI HISOBINI YURITISH	517
Abdullayev Abdurauf	
TIJORAT BANKLARINING RISKLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	522
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
TIJORAT BANKLARIDA KORRUPSIYAVIY-KOMPLAENS MUAMMOLARI: TAHLIL VA YECHIMLAR	527
Yunusov Baxtiyor Shavkatovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHNING SIFAT NAZORATINI HAMDA TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	532
Meliyev X.T.	
ОЦЕНКА КАЧЕСТВА СЕРВИСА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ОПРОСА	541
Усманова Азиза Баходировна	
RAQAMLI BANK XIZMATLARI ORQALI MOLIVAVIY INKLYUZIVLIKNI KENGAYTIRISH	545
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
QURILISH KORXONALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING AHAMIYATI	550
Egamon Raxmatillo Mirolimovich, Bobobekov Davron Gafurovich	
FINANCIAL MARKET PARTICIPANTS: A CLASSIFICATION BY ROLE AND RESPONSIBILITY	553
Khotamkulova Madina	
ФОРМИРОВАНИЕ «ТУРИСТИЧЕСКОЙ МАХАЛЛИ» КАК ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОГО МЕХАНИЗМА РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ В СФЕРЕ ГОСТЕВЫХ ДОМОВ УЗБЕКИСТАНА	559
Иргашева Нигина Салохиддиновна	
BANKLARDA KREDIT GAROVI BILAN ISHLASHNING XORIJ ILG'OR TAJRIBASI VA UNDAN O'ZBEKISTON BANKLARI AMALIYOTIDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	567
Sh. Saidov	
MILLIY UGLEROD SAVDOSI TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI	573
Islamov Shoxzod Shuxrat o'g'li	
THE NECESSITY OF CREATING A BUSINESS ENVIRONMENT AND ITS ROLE AND SIGNIFICANCE IN THE NATIONAL ECONOMY	582
Amanov Davron Ravshan ugli	
SUV RESURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	588
Saidov Muhammadali Hakimovich, Mahammatov Hoshim, Esanbekov Diyorbek	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА БАНКОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО И ПРИНЦИПАМИ ESG	595
Насирдинов Шарифджон Изатуллоевич	
ОЦЕНКА ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭЛЕКТРОБУСА	600
Мухитдинов Акмал Анварович, Касимов Омил Камалович, Саидов Азамат Илхом угли	
XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA DUKKAKLI DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI (HINDISTON TAJRIBASI MISOLIDA)	608
Mirsayd Xudaybergenov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLINING FAROVONLIGI VA DAROMAD MANBALARINI STATISTIK TAHLILI	612
Mamatkulov Baxtiyor Xalmuradovich	

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	618
Muxamedjanova Maxfuza Baxodir qizi	
MOLIYAVIY AKTIVLARINING IQTISODIY MOHIYATI, MAZMUNI HAMDA KLASSIFIKATSIYASI.....	627
Odiljonova Oybachin Fayzullo qizi	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ORQALI MAMLAKATIMIZ LOYIHALARINI AMALGA OSHIRISH TARTIBI TAHLILI.....	631
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
HUDUDNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA IQTISODIY SALOHİYATNING O'RNİ	636
Avazbek Xalbekov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SABZAVOTCHILIK TARMOG'INING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	642
Sobir Xasanov	
IMPACT OF REGIONAL INFRASTRUCTURE AND NATURAL RESOURCE UTILIZATION ON THE DEVELOPMENT OF ECOLOGICAL TOURISM (A DISTRICT-LEVEL ANALYSIS OF THE SAMARKAND REGION, UZBEKISTAN)	650
Toyirova Shohista Bobobekovna	
INNOVASION IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OMILLARI	657
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
BOZOR BEQARORLIGI SHAROITIDA BANK OBRO'SINI STRATEGIK RESURS SIFATIDA BARQARORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	661
Yuldasheva Kamola Qosimjonovna, Ziyaeva Muhtasar Mansurdjanovna	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT PENSIYA TIZIMINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	667
Pardayev Farrux Muzaffarovich	
RAQAMLI TRANSFORMASIYA SHAROITIDA MENEJERLARNING RAQAMLI KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH.....	671
Sharipova Zulfiya Shokirjonovna	
FUQAROLAR ISHTIROKIGA ASOSLANGAN TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISH TIZIMI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	677
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
O'ZBEKISTON QISHLOQ HUDUDLARINING BARQAROR RIVOJLANISH YO'NALISHLARIDA QISHLOQ TURIZMI VA EKOTURIZM – ASOSIY USTUVOR YO'NALISHLARI	682
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi	
KORXONALARDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA HISOBINING ROLI.....	691
Alimbay Shamshetov	
BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA YASHIL INVESTITSİYALARINING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI	694
Saula Ibragimova	
ANALYSIS OF THE STATE OF ELECTRICITY GENERATION BY WIND POWER PLANTS.....	698
Saidov Mash'al Samadovich	
TRANSFORMING TOURISM EDUCATION IN UZBEKISTAN: AN INSTITUTIONAL ANALYSIS OF PERSONNEL TRAINING SYSTEMS.....	706
Abdullakhujaev Abdukodirkhuja, Ochilova Hilola Farmonovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	713
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
MAHALLIY BOSHQARUVDA YETAKCHILIK KONSEPSIYASI ORQALI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI OSHIRISH (FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)	718
Siddikov Abdusalom Abdumalikovich	

NEW ECONOMIC PHENOMENA: FINANCING CONSUMPTION AND SAVINGS IN THE TRANSITION TO AN EXPECTATION ECONOMY	724
Isomov Bekmurod Sayfiddinovich	
XIZMAT KO'TSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK YO'NALISHIDA INSTITUTSIONAL O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI	730
Sh.A.Sultonov	
MINTAQALARNING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI VA ULARNING IJTIMOİY-IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	737
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH	741
Madraimova Marxamat Raximberganovna	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНА	748
Усманова Зумрад Исламовна	
TITLE: PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A MECHANISM FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE TOURISM SECTOR IN UZBEKISTAN	753
Suxrobbek M. Salayev	
XORAZM VILOYATI TASHQI IQTISODIY FAOLIYATIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH VA UNI OPTIMALLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	761
Urunov Farrux Shanazarovich	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT AUDITI TIZIMINING STRATEGIK TRANSFORMATSIYASI: INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR VA RAQAMLI MONITORINGNING STRATEGIK AHAMIYATI	765
Turabov Baxodir To'xtamishovich	
TURIZM SOHASIDA BANDLIKNING 2025-2030-YILLARDAGI PROGNOZ PARAMETRLARI	770
N.I. Shermamatova	
BO'SH TURGAN DAVLAT KO'CHMAS MULK OBYEKTLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATLI JIHATLARI (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	776
Sanjarov Zuxriddin Dilshod o'g'li, Astonaqulov Muzaffar Muxsin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING RESURS BAZASI BARQARORLIGINI TAVSIFLOVCHI KO'RSATKICHLAR	781
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
MOLIYA-KREDIT JARAYONLARI: INVESTITSION FAOLLIKNI TA'MINLASH MEKANIZMI SIFATIDA	787
Madaminov In'omjon Ozodovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MEKANIZMLARI	792
Karimov Islombek Bekpo'lat o'g'li	
OLIY TA'LIMDA ILMIY TADQIQOTLAR VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASI SAMARADORLIGI	798
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
XUSUSIY MAKTABLARNING BOSHQARUV TIZIMINI QAROR QABUL TIZIMLARI VA O'RGANUVCHI ANALITIKASI YORDAMIDA YANGILASHNING YO'LLARI	802
Esanova Shohida	
MOLIYA BOZORIDA TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	812
Abduraxmanova Matluba Maxamadaminovna	
KORXONALARDA KREDITOR QARZDORLIKNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	819
Mirzaev Ozod Furkatovich	
ЛЕКСИЧЕСКАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ КАК КЛЮЧЕВОЙ КОМПОНЕНТ ПРОДУКТИВНОЙ ПИСЬМЕННОЙ РЕЧИ	824
Киличева Феруза Бешимовна	
MODERN MECHANISMS FOR MONITORING REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITAL ECONOMY	828
Karimova Shirin Zokhid qizi	

АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ КРЕДИТНОГО СКОРИНГА ДЛЯ НАСЕЛЕНИЯ БЕЗ БАНКОВСКОЙ ИСТОРИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	833
Шухратова Мадинабону Икром кизи	
SHAHAR EKOLOGIYASI: SHAHAR EKOTIZIMLARI VA BARQAROR RIVOJLANISH	841
Erkiniva Mukarram Olimjon qizi	
CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALARDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	845
Abdug'aniyev Oybek Akmaljon o'g'li	
KUZATUV KENGASHI XUSUSIYATLARINING KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGIGA TA'SIRI: NAZARIY VA KONSEPTUAL YONDASHUV	850
Jumayeva Go'zal Sherxon qizi	
EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH NATIJALARI NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARI FAOLIYATINI BOSHQARISHDA MUHIM AMALIY AHAMIYAT	854
Sattorov Firdavs Ziyodullayevich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARINING O'RNI	858
Abduholikov Kamoldin Mahammadjonovich	
SANOAT KORXONALARINING HUDUDLAR KESIMIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI STATISTIK TAHLIL QILISH	862
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA XIZMATLAR EKSPORTINI RIVOJLANTIRISHNING EKOLOGIK JIHATLARI	867
Qodirjonov Adxamjon Muxtorjon o'g'li	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIALASHTIRISHNING XALQARO MODELLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI	872
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
SANOAT KORXONALARIDA "YASHIL" TRANSFORMATSIYA JARAYONINING XUSUSIYATLARI	877
Ismatulloeva Madinabonu Fozil qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATI MAHSULOTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	884
Kadirova L.G.	
MAIN DIRECTIONS FOR DEVELOPING SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN THE REGION	887
Nasretdinova Farangis Odilovna	
THE IMPORTANCE OF MARKETING COMMUNICATIONS IN THE SERVICES SECTOR	895
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH — ICHKI TALABNI RAG'BATLANTIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH OMILI	900
Mustafoev G'olib Sultonmurodovich, Abruyev Abdumalik Oynazarovich	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH VA ULARNI QO'LLASHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	906
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
KORXONADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI JORIY ETISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	911
Salimova Husniya Rustamovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI: BUXORO VILOYATI MISOLIDA	918
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI MOLIYAVIY MAHSULOTLARI VA ULARNING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI ROLI	926
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA IQTISODIY O'SISH VA MEHNAT BOZORI KO'RSATKICHLARINING DINAMIKASI	932
Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
FOYDALANUVCHI SADOQATINI SHAKLLANTIRISHNING MARKETING VA NEYROMARKETING MEXANIZMI SIFATIDA GEYMIKATSIYA ELEMENTLARINI QO'LLASH: DODO PIZZA MOBIL ILOVASI MISOLIDA EMPIRIK TAHLIL	937
Yuldashev Jamshid Abrarovich, Daminova Nilufar Bahrom qizi	

KORXONADA XODIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILIY MEXANIZMLARINI SHAKLLANTIRISH	945
Sadriddinova Sevinchxon Sadriddin qizi	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARIDA XODIMLAR MOTIVATSIYASI VA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	948
Murodova Zilola Asatulla qizi	
KUZATILMAYDIGAN IQTISODIYOT TUSHUNCHASI, SHAKLLARI, TURLARI VA YUZAGA KELISH OMILLARI.....	952
Abdullayev Shavkat Nasriddinovich	
NODAVLAT OLIY TA'LIM TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINI SHAKLLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	959
Yaqubova Nodira Olim qizi	
РАЗВИТИЕ, РИСКИ, ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСТОЙЧИВОСТИ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ УЗБЕКИСТАНА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	964
Бабаджанова Лола Шопулатовна, Срожиддинова Зарина Хайриддиновна	
KOMPANIYALARNING FOND BOZORIDAGI ISHTIROKINI RAG'BATLANTIRISH AHAMIYATI.....	970
Mamataliyev Bobur Saidnazar o'g'li	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA INTELLEKTUAL TA'MINOT ZANJIRI TEXNOLOGIYALARINING XALQARO TADBIRKORLIKDAGI O'RNI	977
Xudayberdiyev Otabek Absalomovich	
HUDUD IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING INSTITUTSIONAL SALOHİYATI: NAZARIY TALQIN VA YAPONIYA, GERMANIYA, XITOIY TAJRIBASI	983
Bekchanov Davron Masharipovich	
O'ZBEKISTONDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH VA MEHNAT FAOLIYATI UNUMDORLIGINING IQTISODIY YUKSALISHDAGI O'RNI.....	988
Anvarova Lobarxon	
TURIZM SOHASIDA HAYOT SUG'URTASI TIZIMINING IQTISODIY-HUQUQIY ASOSLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI: XALQARO TAJRIBA VA MILLIY AMALIYOT	992
J.Kamalova	
MADANIYAT SOHASI MUASSASALARINI AUDITDAN O'TKAZISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	999
Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALOQA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH ASOSIY YO'NALISHLARI.....	1004
Nazarov Sanjar Nasridinovich	
KORXONALARDA MARKETING MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISHNING IQTISODIY MOHIYATI VA AHAMIYATI (BUXORO VILOYATI KORXONALARI MISOLIDA).....	1009
Sirojov Oxunjon Odil o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA ISH BILAN BANDLIKNI RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEXANIZMLARI	1015
Bobojonov To'liqinbek Maxmud o'g'li	
ERKIN IQTISODIY ZONALAR UCHUN RAQAMLI BOSHQARUV VA INVESTITSIYA MONITORINGINING MUALLIFLIK MODELİ	1020
Abdiyev Alimardon Chorshanbiyevich, Shamsiyeva Ruxsora Nasirovna	
IQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	1025
Kunduzova Kumrixon Ibragimovna, Jo'rayev Asadbek Anvarjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ СРЕДЫ ДЛЯ РАЗВИТИЯ МАЛОГО БИЗНЕСА И ЧАСТНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ	1031
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
THE ADDITIONALITY GAP: EVALUATING THE SYNERGY BETWEEN GREEN FINANCE AND MACROECONOMIC STABILITY IN EMERGING ECONOMIES	1036
Ataxanov Umidbek Olimovich	

AHOLINI IJTIMOIIY HIMOYA QILISH TIZIMIDA SUN'IIY INTELLEKT: O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA JORIY ETISH IMKONIYATLARI VA XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISH MASALALARI	1042
Xidirbayev Baxrom Baxtiyarovich	
OROL BO'YI MINTAQASIDA IQLIM O'ZGARISHINING IJTIMOIIY-IQTISODIIY OQIBATLARI VA ZAIF AHOLI QATLAMLARIGA TA'SIRI	1047
Madenova Elmira Nzamatdinovna	
УЛУЧШЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ ЧЕРЕЗ ЦИФРОВИЗАЦИЮ В ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ: СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ ОБЗОР	1052
Эргашев Мухиббек Аслам угли	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KIMYO SANOATI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH.....	1057
Xaydarova Kamola Axinjanovna, Umaraliyev Asliddin Faxriddin o'g'li	
BARQAROR IQTISODIIY O'SISHNI TA'MINLASHDA "YASHIL" LIZINGNI JORIY ETISH IMKONIYATLARI	1062
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
ПРЕФЕРЕНЦИИ И РИСКИ УЗБЕКИСТАНА ОТ ИНИЦИАТИВЫ «ОДИН ПОЯС, ОДИН ПУТЬ»	1067
Wang Jianhong, Наров Улугбек Ирискулович	
DAVLATNING IQTISODIIY SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO TAJRIBALARDAN FOYDALANISH.....	1071
Karimov Ulug'bek Mirzajon o'g'li	
TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI	1075
Quralov Nurxissa Iles o'g'li	
TURIZM SOHASIDA TRANSPORT XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIIY-IQTISODIIY MEKANIZMI.....	1082
Haydarov Jasur Baxodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA AUDITORLIK FAOLIYATINING ISTIQBOLLARI	1087
Mamatov Xabibulla Mamatovich	
O'ZBEKISTON ZIYORAT TURIZMI BRENDINI SHAKLLANTIRISHDA MUQADDAS QADAMJOLARNING MARKETING SALOHIIYATI	1091
Turayev Ziyadulla Norsoatovich	
ASOSIIY KAPITALGA YO'NALTIRILGAN INVESTISIYALARNI MOLIIYALASHTIRISH MANBALARINI TAKOMILLASHTIRISH	1095
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
KREATIV IQTISODIYOTNING TARKIBI, TASNIFI VA RIVOJLANTIRISH OMILLARI.....	1103
Daminova Madinaxon Bahromjon qizi	
TURIZM TURLARINI DIVERSIFIKATSIYALASHDA ZAMONAVIIY TENDENSIYALAR VA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	1110
Saidova Dilfuza Abdufattohovna	
O'ZBEKISTONDA OBLIGATSIYALAR BOZORINING RIVOJLANISHI VA UNING IQTISODIIY AHAMIIYATI	1117
Muxammedova Zarina Murodovna	
SUG'ORILADIGAN YERLARNING EKOLOGIK HOLATINI YAXSHILASHNING IQTISODIIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISHDA JAHON TAJRIBALARI	1121
Sultonov Xudoyshekur G'ayratovich	
IQTISODIIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJ TAJRIBASI.....	1126
Xaydarov Ravshan Xikmatullaevich	
ВЛИЯНИЕ ТОРГОВОГО БАЛАНСА УЗБЕКИСТАНА И КИТАЯ НА РАЗЛИЧНЫЕ ОТРАСЛИ.....	1131
He Xiaogu, Уркинбаев Т. А.	
РОЛЬ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В РЕФОРМИРОВАНИИ ЭКОНОМИК СТРАН ПЕРЕХОДНОГО ТИПА	1135
Qian Xuanhong, Наров Улугбек Ирискулович	
"YASHIRIN IQTISODIYOT"NING ULUSHINI QISQARTIRISHDA AUDITNING O'RNI	1140
Qo'shmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

TRANSFERRING PORT MULTIMODAL COORDINATION CAPABILITIES ACROSS INSTITUTIONAL CONTEXTS: LOCALIZATION MECHANISMS IN THE CHINA-UZBEKISTAN LOGISTICS CORRIDOR.....	1146
Mu Zhendi	
TURIZM XIZMATLARINING SIFATINI OSHIRISH ORQALI MEHMONDO'STLIK INDUSTRIYASINI RIVOJLANTIRISH.....	1156
Z.T. Bakayev	
ESG-ПРИНЦИПЫ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ УЗБЕКИСТАНА: ОТ ПЕРВЫХ ИНИЦИАТИВ К ФОРМИРОВАНИЮ УСТОЙЧИВОЙ МОДЕЛИ ОТРАСЛИ.....	1161
Аблаева Валентина Борисовна	
KAMBAG'ALLIK DARAJASINI PASAYTIRISHDA ISHLAB CHIQRARISH FAOLIYATINI KENGAYTIRISHNING O'RNI.....	1169
Saparov Murod Irgashovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH VA IQTISODIY O'SISH O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK: EKONOMETRIK TAHLIL.....	1173
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
"2025-YIL YAKUNI BO'YICHA O'ZBEKISTONDA INFLYATSIYA OMILLARI: IMF VA MARKAZIY BANK MA'LUMOTLARI TAHLILI".....	1177
Ergashev E'zozbek Umirzakovich, Vaxabov A.V.	
KORXONANING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RAQOBAT RAZVEDKASIDAN FOYDALANISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	1183
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA AHOLI MIGRATSIYASI TAHLILI (2010-2024 YILLAR).....	1188
Hojiyev Tal'at Toshpo'latovich	
ВОПРОСЫ ПРИМЕНЕНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	1192
Аман Тургунович Кенжабаев, Бахтияр Бадриддинович Садриддинов	
SANOAT KORXONALARIDA YASHIL IQTISODIY FAOLIYATNI BAHOLASH USULLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	1200
Zuxurova Nargiza Abdusattarovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IPOTEKANI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH AMALIYOTI.....	1204
Berdinazarov Zafar Ulashovich, Xayitov Bobirbek Ergashevich	
XALQARO STANDARTLARGA MUVOFIQ IKKIYOQLAMA SOLIQQA TORTISHNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARINING TAHLILI.....	1212
Rajapov Shuxrat Zaripbayevich	
SURXONDARYO VILOYATIDA YASHIL IQTISODIYOTNING HOZIRGI HOLATI VA YASHIL TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI.....	1221
Sharofitdinov Shaxzod Damin o'g'li	
TOSHKENT SHAHRIDA EKOLOGIK HOLAT YOMONLASHUVINING TASHQI INVESTITSİYALARGA TA'SIRI.....	1228
Poyonov Jamshid	
RAQAMLI TURIZM PLATFORMALARIDA KONTENT TAHLILI HAMDA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI.....	1232
Janzakov Bekzot Kulmamat o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA OLIY TA'LIM SOHASIDA INVESTITSION RISKLARNI BAHOLASH TENDENSIYALARI.....	1240
Jonuzokov Mirzabek Kulmamatovich	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA SIRKULAR BOSHQARUV STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1246
Utegenov Ilham Baxtiyarovich	
GO'SHT YETISHTIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH ORQALI ISHLAB CHIQRARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH (JIZZAX VILOYATI MISOLIDA).....	1250
Otabekov Javdod Nurulla o'g'li	

O'ZBEKISTONDA TASHQI AUDIT TIZIMINING RIVOJLANISHI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	1256
Ibayev Xo'jabek, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASES OF THE DEVELOPMENT OF SEPARATE SEGMENTS ... OF REGIONAL BUSINESS TOURISM	1261
Musayeva Shoirazimovna, Usmonova Dilfuza Ilkhomovna	
QISHLOQ XO'JALIGIDA "YASHIL" TRANSFORMATSIYANING XUSUSIYATLARI	1267
Tabayev Azamat Zaripbayevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA ELEKTRON TIJORATNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	1272
Babanazarova Gulzar Ziatdinovna	
EKOLOGIK SOLIQLARNI HISOBLASH VA UNDAIRISH METODOLOGIK ASOSLARINI YARATISH	1276
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich	
IQTISODIYOTDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIK SANOAT ZONALARINI TASHKIL ETISHNING IQTISODIY VA IJTIMOY AHAMIYATI	1281
Fayziyeva Iroda Shuhrat qizi	
CAPITAL ADEQUACY AND FINANCIAL STABILITY OF COMMERCIAL BANKS IN UZBEKISTAN	1286
Shokhrux Komilov	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA TURIZM SOHASINI STATISTIK BAHOLASH METODOLOGIYASI	1291
Jumanova Zilola Tuychiyevna, Sur'atova Mohiraxon Shavkat qizi	
AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANISHINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	1296
Raximova Moxigul Isroiljonovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA HUDUDYIY TAMOYILLARNING O'RNI	1300
Abduraimov Dilshod Muratkulovich	
ENHANCING STRATEGIC MANAGEMENT IN TOURISM SERVICE ENTERPRISES IN UZBEKISTAN: A SWOT-BASED ANALYSIS	1304
Mustafakulova Sitara Shukhratovna	
SUG'URTA KOMPANIYALARIDA AXBOROT TIZIMLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH ORQALI MOLYAVIY BARQARORLIKKA ERISHISH YO'NALISHLARI	1310
Maxmudov Abdusalil Abduraxmon o'g'li	
O'ZBEKISTON AHOLISI JINSI NISBATINING HUDUDYIY VA YOSH FARQLANISHINI STATISTIK TADQIQI	1314
Toshmatov Zoyir Xudayberganovich, Begalova Durdona Baxodirovna	
MAMLAKATDA INVESTITSIYA MUHITNI YAXSHILASH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISH YO'LLARI	1321
Roza Xudaybergenova	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AHOLI BANDLIGINING INNOVATSION VA MOSLASHUVCHAN SHAKLLARINI RIVOJLANTIRISH	1326
Umarova Gulandom Tumanovna	
ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО В КОММУНАЛЬНОЙ СФЕРЕ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ОПЫТА КИТАЯ И ВЕЛИКОБРИТАНИИ И ВОЗМОЖНОСТИ УЗБЕКИСТАНА	1330
Гулмаматова Дурдона Шерали кизи	
KONSTRUKTIV MASALANI YECHISH USLUBI	1334
Azimov Alisher, Sabirova Dildora, Tairova Nafisa	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ	1338
Махмудова Наргиза Давлят кизи	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYALAR JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING BUXGALTERIYA HISOBIDAGI TA'SIRI	1343
Mardonov Mamed Shavkatovich, Suyunov Raxmatillo Raximberdi o'g'li	
АНАЛИЗ И СПОСОБЫ ПОВЫШЕНИЯ ФИНАНСОВО-ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ	1347
Ахмедова Азиза Тохириевна	

MAKROIQTISODIY TEBRANISHLAR VA IQTISODIY SIKLLAR: SABABLARI VA RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	1352
Muxammedov Murod Muxamedovich	
O'ZBEKISTONDA VAZIRLIK VA IDORALARDA ICHKI AUDIT XIZMATLARI FAOLIYATINI BAHOLASH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	1356
Ibragimova Muxlisa Abdulxakimovna	
HUDUDNING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISHIDA TURISTIK-REKREATIONS SALOHİYATNING MAZMUNI VA ILMIY TALQINI.....	1362
Usmanova Zumrad Islamovna	
ВЛИЯНИЕ ТОРГОВОГО БАЛАНСА УЗБЕКИСТАНА И КИТАЯ НА РАЗЛИЧНЫЕ ОТРАСЛИ.....	1366
He Xiaoyu, Уркинбаев Т. А.	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI KREDITLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTIONAL VA MOLIYAVIY JIHATLARI TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI.....	1370
Ruzyeva Dilobar Isomjonovna, No'monova Hilola Muftillo qizi	
SUG'URTA VA FOND BOZORLARI O'RTASIDAGI O'ZARO INTEGRATSIYA BO'YICHA XORIJ TAJRIBASI.....	1375
Kengesbaeva Suluxan Maxsetbay qizi	
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ЭКСПОРТА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ И ЕГО РОЛЬ В РАЗВИТИИ РЕГИОНА.....	1380
Тулибаева Камола	
АНАЛИЗ ЛИКВИДНОСТИ БАНКОВ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ФИНАНСОВУЮ УСТОЙЧИВОСТЬ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ.....	1385
Ходжаева Феруза Авазхановна	
XORAZM VILOYATINING TASHQI SAVDO TAHLILI VA ISTIQBOLLARI.....	1389
Qurbanov Feruz Baxramovich	
INNOVATION IQTISODIYOTDA INSON KAPITALINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ASOSIY VAZIFALARI.....	1395
Alimova Oydin Baxtiyarovna	
OUTSOURCING: A MODERN WAY TO INCREASE THE EFFICIENCY OF ENTERPRISES.....	1402
Dauletaliyeva Aymereke Sagievna	
O'ZBEKISTONDA YUK VAGONLARINI ISHLAB CHIQRISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	1406
Kaydarov Ismatulla	
O'ZBEKISTONDA INNOVATION FAOLIYATNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA INNOVATION INFRATUZILMANING RIVOJLANISHI.....	1412
Tursunova Nazokat Tolibjonovna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA AKTIVLAR SIFATINI MUSTAQIL BAHOLASH (AQR) MARKAZINI TASHKIL ETISH IMKONIYATLARI.....	1418
Suxrob G'aybullov	
DAVLAT MOLIYAVIY NAZORATINING BUDJET MABLAG'LARIDAN OQILONA FOYDALANISHNI TA'MINLASHDAGI O'RNI.....	1427
Kasimova Gulyor Axmatovna, Esenbayeva Biybinaz Maxmut qizi	
INNOVATION MENEJMENT METODOLOGIYASI: NAZARIY ASOSLARI VA ZAMONAVIY BOSHQARUV TIZIMIDAGI AHAMIYATI.....	1432
Atamatov Abduxalil Salomovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIGA INVESTITSİYALARNI "CROWD INVESTING" PLATFORMALARI ORQALI JALB ETISH.....	1437
Ibragimov G'anjon G'ayratovich	
TURIZM KLASSTERLARINING EVOLUTSIYASI: AN'ANAVIY MAJMUALARDAN RAQAMLI KLASSTERLARGACHA.....	1441
Yazdanova Shohista Tuyg'un qizi	
IPO O'TKAZISH BOSQICHLARI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI TAHLILI.....	1446
Mamatmurodov Alisher Saparboyevich	

RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA KORPORATIV MADANIYATNING ZAMONAVIY BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNI.....	1455
Suyunov Dilmurod Xolmuradovich	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA SUV RESURSLARINI SAMARALI TAQSIMLASHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1463
Amanbaev Amanali Ortazbaevich	
FORECASTING THE EFFICIENCY OF SOLID WASTE RECYCLING IN INDUSTRIAL ENTERPRISES.....	1467
Axmedov Sheramat Umurxojayevich	
XIZMATLAR SOHASIDA KICHIK BIZNES FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	1472
Toxirova Gavxaroy Tolibjon qizi	
PROBLEMS AND SOLUTIONS IN THE INSTITUTIONAL TRANSFORMATION OF ACCOUNTING AND AUDITING SYSTEMS IN THE DIGITAL ECONOMY.....	1477
Jumanazarov Ruzimurod, Rabbimov Elbek	
TADBIRKORLIK VA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI VA ULARDAN MAMLAKATIMIZDA FOYDALANISH YO'NALISHLARI.....	1481
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
XORAZM VILOYATIDA SUV RESURSLARI TANQISLIGI VA TUPROQ DEGRADATSIYASINING MINTAQANING EKOLOGIK-IQTISODIY HOLATIGA TA'SIRI.....	1486
Djumaniyazov Farruxbek Abdulla o'g'li	
O'ZBEKISTON EKSPORT SALOHİYATINING HUDUDİY TAFOVUTLARI TAHLILI: XORAZM VILOYATI MISOLIDA (2021–2025)	1491
Yaqubov San'at Shonazarovich	
KICHIK VA O'RTA AGROBIZNESLARNING EKSPORT SALOHİYATINI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT QO'LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMLARI	1501
Muxitdinov Shuxrat Ziyaviddinovich	
WTO ACCESSION AND ECONOMIC DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN: LESSONS FROM VIETNAM AND KAZAKHSTAN	1507
J.Ya. Nurillaev	
MILLIY IQTISODIYOTDA TASHQI EKOLOGIK ZARARLARNI ICHKILASHTIRISH MEXANIZMLARI	1513
Sodikov Zokir Rustamovich	
KRIPTOBIRJA AXBOROT TIZIMIDA SERVER YUKLAMASINI SAMARALI BOSHQARISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1519
Shoaxmedova Nozima Xayrullayevna	
TEJAMKORLIK VA INNOVATSIYA: IQTISODIY O'SISHNING O'ZARO BOG'LIQLIGI.....	1524
Allaberganov Zakir G'ayibovich	
HUDUDIY RIVOJLANISHDA MAHALLIY BUDJET VA MOLIYAVIY MANBALARNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MEXANIZMLARI	1530
Sharipov Abror Komilovich	
O'ZBEKISTON O'RTA BIZNES KORXONALARIDA TOVAR-MODDIY ZAXIRALAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH: MUAMMOLAR, SABABLAR VA KOMPLEKS YECHIMLAR.....	1538
Kutimov Baxtiyor, Abduraimova Maftunaxon Axmatovna	
FISKAL SIYOSAT VA IQTISODIY O'SISH O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK: DAVLAT QARZI, INVESTITSİYALAR VA SOLIQ YUKLAMASI TA'SIRINING EKONOMETRIK BAHOLASHI.....	1541
Nazarova Ra'no Rustamovna, Najmiddinov Yahyo Fazliddin o'g'li	
YAYLOV CHORVACHILIGIDA HUDUDIY IXTISOSLASHUVNI SHAKLLANTIRISH VA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARI	1550
Xalmirzaev Axmadjan Axunovich	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA "YASHIL" MENEJMENTNI JORIY ETISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARI.....	1555
Abdullaev Nokisbay Abdullaevich	

YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHIDA YASHIL SOLIQLARNING AHAMIYATI: IQTISODIY TARAQQIYOT SARI YASHIL QADAM.....	1559
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich, Abdolnizozov Murodbek Madiyarovich	
METHODOLOGICAL MODELS FOR THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY IN REGIONS	1566
Majidova Sanobar Daminovna	
UZBEKISTAN UTILIZES DIGITAL PLATFORMS TO PROMOTE SUSTAINABLE GROWTH IN TOURISM: A COMPARATIVE STUDY BASED ON THE BELT AND ROAD INITIATIVE.....	1573
Li Yang	
SANOAT KORXONALARIDA ICHKI AUDIT JARAYONLARI VA UNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI	1581
Tuyinov Botir Ismatovich	
TRANSFORMATION OF THE VOCATIONAL EDUCATION SYSTEM IN UZBEKISTAN: CULTURAL AND INSTITUTIONAL APPROACHES.....	1588
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
GULCHILIK TARMOG'IDA OILAVIY KASBIY SALOHİYATNI RIVOJLANTIRISH: TOSHKENT VILOYATI MISOLIDA	1594
Nurmatova Dilola Dilshod qizi	
RAQAMLASHTIRISH BOSHQARUV INFRATUZILMASI SIFATIDA: O'ZBEKISTONDA INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR VA KORPORATIV BOSHQARUV	1599
Ruziyeva Barno Yadgarovna	
IJRO HUIJATLARINI MAJBURIY IJRO ETISH TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH: O'ZBEKISTON TAJRIBASI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	1602
Matmuratova Nasiba Azatovna	
IJRO HUIJATLARI TALABLARINI BAJARISHDAN BO'YIN TOVLAGANLIK UCHUN JAVOBGARLIKNI SODDALASHTIRISH MASALALARI	1607
Axmedov Zafarjon Zokirjon	
AHOLINI IJTIMOİY TA'MINOT TIZIMINING TAMOIYILLARI VA UNING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI	1611
Xusanov Baxodir Sheraliyevich	
BEYOND GREEN: THE ECONOMIC IMPACT OF ELECTRIC URBAN TRANSPORT INFRASTRUCTURE	1615
Khannarov Komiljon Karimovich, Shukurillaev Nizomiddin Akmaljon ugli	
TIJORAT BANKLARIDA KREDITLARNING QAYTMASLIGI (NPL) VA LIKVIDLIK: PUL OQIMLARIDAGI UZILISHLAR TAHLILI	1621
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
KREATIV SANOAT VA TURIZM INTEGRATSIYASI: ZAMONAVIY SHAHARLAR IQTISODIY MODELIDAGI YANGI YONDASHUV	1628
Raxmonova Nilufar Yorqinovna	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA SOHASINI MOLIYALASHTIRISHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	1632
M.O.Yuldoshova	
ESG TAMOIYILLARI ASOSIDA SANOAT SEKTORIGA "YASHIL" INVESTITSİYALARNI JALB ETISH VA BOSHQARISH YO'LLARI.....	1636
Ibragimov Zaxid Taxirovich	

ESG TAMOYILLARI ASOSIDA SANOAT SEKTORIGA “YASHIL” INVESTITSİYALARNI JALB ETISH VA BOSHQARISH YO‘LLARI

Ibragimov Zaxid Taxirovich

O‘zbekiston Respublikasi

Vazirlar Mahkamasi huzuridagi

Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi magistranti

e-mail: zahidibragimov@gmail.com

ORCID id: 0009-0007-0785-6927

Annotatsiya. Maqolada ESG tamoyillari asosida O‘zbekiston sanoat sektoriga “yashil” investitsiyalarni jalb etish va boshqarish yo‘llari tizimli va ekonometrik tahlil usullari orqali tadqiq etilgan. ESG standartlarini joriy etishning xorijiy kapitalni jalb qilish va moliyaviy xarajatlarni optimallashtirishdagi roli aniqlangan. Tadqiqot yakunida mamlakat sanoat korxonalari uchun investitsiyalarni jalb etish va boshqarishning integratsiyalashgan modeli taklif etilgan.

Kalit so‘zlar: ESG standartlari, yashil investitsiyalar, sanoat sektori, barqaror rivojlanish, ekonometrik tahlil.

Abstract. This article examines the ways of attracting and managing green investments in the industrial sector of Uzbekistan based on ESG principles through systemic and econometric analysis methods. The role of implementing ESG standards in attracting foreign capital and optimizing financial costs is identified. As a result of the study, an integrated model for attracting and managing investments for industrial enterprises in the country is proposed.

Key words: ESG standards, green investments, industrial sector, sustainable development, econometric analysis.

Аннотация. В статье исследованы пути привлечения и управления «зелёными» инвестициями в промышленный сектор Узбекистана на основе ESG-принципов с использованием системного и эконометрического анализа. Определена роль внедрения ESG-стандартов в привлечении иностранного капитала и оптимизации финансовых затрат. По итогам исследования предложена интегрированная модель привлечения и управления инвестициями для промышленных предприятий страны.

Ключевые слова: ESG-стандарты, зелёные инвестиции, промышленный сектор, устойчивое развитие, эконометрический анализ.

KIRISH

So‘nggi o‘n yillikda global investitsiya landshafti tubdan o‘zgarish bosqichini boshdan kechirmoqda. An’anaviy investitsiya qarorlarida faqat moliyaviy ko‘rsatkichlarga e’tibor qaratilgan bo‘lsa, bugungi kunda investorlar uchun ekologik, ijtimoiy va korporativ boshqaruv (Environmental, Social, and Governance — ESG) omillari hal qiluvchi ahamiyat kasb etmoqda. ESG tamoyillari korxonalarining atrof-muhitga ta’siri (E — Environmental: iqlim o‘zgarishi, emissiyalar, resurslardan foydalanish), ijtimoiy mas’uliyati (S — Social: mehnat huquqlari, xavfsizlik, jamoatchilik bilan munosabatlar) va korporativ boshqaruv sifati (G — Governance: shaffoflik, korrupsiyaga qarshi choralar, mustaqil nazorat)ni baholash mezonlari tizimidir.

Global Sustainable Investment Alliance ma’lumotlariga ko‘ra, ESG mezonlarini hisobga oladigan investitsiyalar hajmi 2022-yilda 30,3 trillion AQSH dollariga yetgan bo‘lib, bu umumiy boshqariladigan aktivlarning

36 foizini tashkil etgan¹. Shuningdek, United Nations Principles for Responsible Investment imzolovchilari soni 2024-yilga kelib 5000 tadan oshdi va ular jami 120 trillion AQSH dollaridan ortiq aktivlarni boshqarmoqda². Ushbu ko'rsatkichlar ESG tamoyillarining investitsiya muhitidagi o'rni tobora kuchayib borayotganini ko'rsatadi.

O'zbekiston Respublikasi uchun ESG tamoyillari asosida yashil investitsiyalarni sanoat sektoriga jalb etish masalasi bir nechta jihatdan dolzarbdir. Birinchidan, mamlakat sanoat sektori YAIMning taxminan 33 foizini yaratadi va umumiy energiya iste'molining 22,3 foizini tashkil etadi. Ikkinchidan, Organisation for Economic Co-operation and Developmentning 2024-yildagi hisobotiga ko'ra, 2019–2023-yillarda energiya intensiv sanoat tarmoqlari xorijiy to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarning 19,5 foizini jalb qilgan³. Bu tendensiya tegishli ESG nazorati bilan birgalikda sanoatning ekologik barqarorligini oshirish va energiya samaradorligini kuchaytirish imkonini beradi. Uchinchidan, xalqaro investorlar va moliya institutlari tobora ESG mezonlariga rioya qiluvchi korxonalarni ustuvor yo'nalish sifatida ko'rib chiqmoqda.

Tadqiqotning maqsadi ESG tamoyillari asosida O'zbekiston sanoat sektoriga yashil investitsiyalarni jalb etish va samarali boshqarish yo'llarini aniqlash, mavjud muammolarni tahlil qilish hamda integratsiyalashgan model taklif etishdan iborat. Tadqiqot vazifalari quyidagilardan iborat: ESG va yashil investitsiyalar o'rtasidagi nazariy bog'liqlikni tizimlashtirish; O'zbekiston sanoat sektorida ESG integratsiyasining hozirgi holatini baholash; turli mamlakatlar tajribasini qiyosiy tahlil qilish; ESG ballari va moliyaviy ko'rsatkichlar o'rtasidagi korrelyatsion hamda regressiyaviy bog'liqlikni aniqlash; ESG asosida yashil investitsiyalarni jalb etish va boshqarishning integratsiyalashgan modelini ishlab chiqish.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Nazariy jihatdan ESG va investitsiya samaradorligi o'rtasidagi bog'liqlik bir nechta fundamental ishlar orqali asoslangan. Robert Eccles, Ioannis Ioannou va George Serafeim⁴ ESG omillarining kompaniyalarning uzoq muddatli tashkiliy jarayonlari va moliyaviy natijalariga ijobiy ta'sir ko'rsatishini empirik ravishda isbotlagan. Ularning tadqiqotida 18 yillik davr mobaynida ESGning yuqori standartlarini joriy etgan kompaniyalar bozor ko'rsatkichlari bo'yicha sezilarli ustunlik namoyon etgani aniqlangan.

Gunnar Friede, Timo Busch va Alexander Bassen⁵ 2200 dan ortiq empirik tadqiqotning meta-tahlilini amalga oshirib, ESG va moliyaviy natijalar o'rtasida aksariyat holatlarda ijobiy korrelyatsiya mavjudligini aniqlagan. Bu "ESG foyda keltiradi" degan tezisni ilmiy jihatdan mustahkamlaydi.

Shuningdek, Michael Porter va Mark Kramer "Creating Shared Value" konsepsiyasi doirasida korporativ ijtimoiy mas'uliyat strategik yondashuv asosida, ya'ni nafaqat xayriya, balki biznes qiymatini yaratish vositasi sifatida qo'llanishi lozimligini asoslagan.

Mozaffar Khan, George Serafeim va Aaron Yoon⁶ ESG omillarining "moddiy" (material), ya'ni ma'lum sanoat tarmoqlariga bevosita tegishli bo'lgan turlari kompaniyalarning moliyaviy natijalariga eng kuchli ta'sir ko'rsatishini aniqlagan. McKinsey & Companyning 2023-yildagi hisobotiga ko'ra, ESG reytingi yuqori bo'lgan kompaniyalar past reytingdagi kompaniyalarga nisbatan kapital jalb qilish xarajatlarini o'rtacha 10–15 foizga kamaytirishga erishgan.

O'zbekistonlik olimlar orasida I. Norqulov va U. Xolbadalovlarning yashil iqtisodiyotga o'tishning moliyaviy mexanizmlari bo'yicha ishlari, J. Hakimov va R. Nurjanovlarning O'zbekistonda yashil iqtisodiyot istiqbollari va muammolari bo'yicha tadqiqotlari⁷, shuningdek Isakulova, Usmanova va Saidvaliyevalarning O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish istiqbollariga bag'ishlangan ishlari diqqatga sazovordir.

Biroq, O'zbekiston sanoat sektori sharoitida ESG tamoyillari asosida yashil investitsiyalarni jalb etish va boshqarish mexanizmlarini tizimli ravishda tahlil qilgan hamda amaliy model taklif etgan maxsus tadqiqotlar deyarli mavjud emas. Mazkur ilmiy bo'shliq (research gap) ushbu maqolaning tadqiqot maqsadini belgilaydi⁸.

1 Global Sustainable Investment Alliance (GSIA). Global Sustainable Investment Review 2022. — 2023. — 56 p.

2 UN Principles for Responsible Investment (PRI). Annual Report 2024. — London: PRI Association, 2024.

3 OECD. Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan: Promoting Green Investment in Uzbekistan. — Paris: OECD Publishing, 2024

4 Eccles, R., Ioannou, I., Serafeim, G. The Impact of Corporate Sustainability on Organizational Processes and Performance // Management Science. — 2014. — Vol. 60, №2. — P. 2835–2857.

5 Friede, G., Busch, T., Bassen, A. ESG and Financial Performance: Aggregated Evidence from More than 2000 Empirical Studies // Journal of Sustainable Finance & Investment. — 2015. — Vol. 5, №4. — P. 210–233.

6 Khan, M., Serafeim, G., Yoon, A. Corporate Sustainability: First Evidence on Materiality // The Accounting Review. — 2016. — Vol. 91, №6. — P. 1697–1724.

7 Ҳақимов, Ж., Нуржонов, Р. Ўзбекистонда яшил иқтисодиёт: истиқболлар ва муаммолар // The Asia Today. — 2024. — December 7

8 Isakulova, N., Usmanova, G., Saidvaliyeva, Sh. Transition to a Green Economy in Uzbekistan: Prospects and Challenges for the Development of Renewable Energy // E3S Web of Conferences. — 2024. — Vol. 588. — Art. 01004

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda muammoning ko'p qirraliligi hisobga olinib, bir nechta ilmiy usullar birgalikda qo'llanildi. Tizimli yondashuv ESG ekotizimining turli elementlari — normativ-huquqiy baza, korporativ amaliyot, moliyaviy instrumentlar, regulyator talablari va investorlar kutishlari — o'rtasidagi o'zaro bog'liqliklarni yaxlit tizim sifatida o'rganish imkonini berdi.

Qiyosiy institutsional tahlil doirasida O'zbekistondagi ESG integratsiyasi holati to'rtta mamlakat va mintaqaja tajribasi bilan solishtirma ravishda o'rganildi: European Union (yetuk ESG tartibga solish tizimi), China (rivojlanayotgan mamlakat kontekstida ESGni joriy etish tajribasi), South Korea (ESG mandatining bosqichma-bosqich kengaytirilishi modeli), hamda Association of Southeast Asian Nations mamlakatlari (rivojlanayotgan bozorlar uchun ESG yo'l xaritasi). Taqqoslash mezonlari sifatida normativ-huquqiy baza, ESG hisobotlari talablari, moliyaviy instrumentlar tarkibi, ESG reytinglari va investorlar xatti-harakati o'rtasidagi bog'liqlik tanlandi.

Korrelyatsion tahlil ESG ballari va sanoat korxonalarining moliyaviy-iqtisodiy ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash maqsadida amalga oshirildi. Bunda xalqaro ESG ma'lumotlar bazalari, jumladan MSCI va S&P Global ma'lumotlaridan foydalanildi. Tadqiqot uchun 31 mamlakatdagi 186 ta sanoat korxonasining 2019–2024-yillar bo'yicha ma'lumotlari tanlab olindi. Tahlilda quyidagi o'zgaruvchilar ishlatildi: ESG_S — ESG umumiy balli (0–100 shkala); FDI — xorijiy to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar hajmi; WACC — kapitalning o'rtacha vaznli qiymati (Weighted Average Cost of Capital); ROA — aktivlar rentabelligi; EI — energiya intensivligi.

Pirson korrelyatsiya koeffitsiyenti quyidagi formula asosida hisoblandi:

$$r = \frac{\sum(X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{\sqrt{\sum(X_i - \bar{X})^2 \sum(Y_i - \bar{Y})^2}}$$

Ekonometrik regressiya tahlili ESG ballining moliyaviy ko'rsatkichlarga ta'sirini miqdoriy baholash maqsadida ko'p o'zgaruvchili regressiya modeli asosida amalga oshirildi. Model quyidagi ko'rinishda ifodalandi:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 \cdot \text{ESG_Si} + \beta_2 \cdot \ln \text{FS}_i + \beta_3 \cdot \text{Sector}_i + \beta_4 \cdot \text{Export}_i + \varepsilon_i$$

Bu yerda:

- (Y_i) — natija o'zgaruvchisi ($\ln$ FDI), (WACC) yoki ($\ln$ ROA));
- (ESG_S_i) — korxonaning ESG umumiy balli (0–100);
- (FS_i) — korxona hajmi (xodimlar soni);
- (Sector_i) — tarmoq dammi-o'zgaruvchisi (energiya intensiv = 1);
- (Export_i) — eksport ulushi (%);
- (ε_i) — tasodifiy xatolik.

Carbon Border Adjustment Mechanism ta'sirini modellashtirish uchun European Unionning uglerod chegaraviy moslashuv mexanizmining O'zbekiston sanoat eksportchilariga ehtimoliy ta'siri ssenariy tahlili asosida baholandi. Hisoblash quyidagi formula asosida amalga oshirildi:

$$\text{CBAM_yuki} = \text{Eksport_hajmi} \times \text{CO}_2 \text{ intensivligi} \times \text{Uglerod_narhi}$$

Uglerod narhi uchun ikki ssenariy qabul qilindi:

- 50 yevro/tCO₂;
- 100 yevro/tCO₂.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston sanoat sektorida ESG integratsiyasining hozirgi holati: O'zbekistonda ESG tamoyillarini joriy etish jarayoni so'nggi yillarda sezilarli tezlashgan bo'lsa-da, bu jarayon hali dastlabki bosqichda. Normativ-huquqiy baza nuqtai nazaridan: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 2-dekabrda PQ–436-son Qarori sanoat korxonalarida ESG tamoyillarini joriy qilishni jadallashtirishni ko'zda tutgan⁹. “Yangi O'zbekiston — 2030” strategiyasi barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotga o'tishni ustuvor yo'nalish sifatida belgilagan. Biroq, maxsus «ESG to'g'risida» qonun yoki keng qamrovli normativ hujjat hali qabul qilinmagan.

Davlat korxonalari va moliya institutlari tomonidan bir qator ijobiy qadamlar qo'yilgan. Sanoat qurilish banki (SQB) ESG xavflarni boshqarish siyosatini e'lon qilgan birinchi yirik bank bo'lib, TRK yashil loyihalar ulushini 35 foizga yetkazish maqsadini qo'ygan. UzMRC Toshkent fond birjasida birinchi mahalliy yashil obligatsiyani chiqargan. GGGI O'zbekiston banklari bilan hamkorlikda barqaror va yashil obligatsiyalar orqali jami 1 milliard AQSh dollaridan ortiq mablag' jalb etgan¹⁰. Biroq, sanoat sektorida ESG tamoyillarini amalda qo'llash darajasi hali past — yirik sanoat korxonalarining atigi 8–10 foizi ESG hisobotlarini tayyorlaydi.

Xalqaro qiyosiy tahlil - Xalqaro tajribani qiyosiy tahlil qilish ESG integratsiyasining yashil investitsiyalarni jalb etishdagi rolini aniq ko'rsatadi (1-jadval).

9 Ўзбекистон Республикаси Президентининг «2030-йилгача Ўзбекистон Республикасининг «яшил» иқтисодиётга ўтишига қаратилган ислохотлар самарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори. — ПҚ–436. — 2022 йил 2 декабр.

10 Global Green Growth Institute (GGGI). Uzbekistan Country Program. — URL: <https://gggi.org/country/uzbekistan/>.

1-jadval. ESG integratsiyasining yashil investitsiyalarni jalb etishga ta'siri: xalqaro qiyosiy tahlil¹¹

Ko'rsatkich	Yel	Xitoy	Jan. Koreya	ASEAN	O'zbekiston
ESG hisobot berish talabi	Majburiy (CSRD)	Majburiy (yirik DK)	Bosqichma-bosqich	Ixtiyoriy	Ixtiyoriy
ESG hisobot beruvchi korxonalar (%)	>95	~35	~50	~15	8–10
Yashil obligatsiyalar bozori hajmi	>500 mlrd €	>3 trln yuan	~30 mlrd \$	~12 mlrd \$	<0,5 mlrd \$
Yashil taksonomiya	To'liq	Shakllangan	Shakllangan	Qisman	Ishlab chiqilgan
ESG reytingi yuqori korx. invest. afzalligi (%)	+25–35	+15–25	+20–30	+10–20	Baholanmagan
Kapital jalb qilish xarajati kamayishi (%)	10–15	5–10	8–12	3–8	Baholanmagan

1-jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, ESG integratsiyasi darajasi va yashil investitsiyalarni jalb etish salohiyati o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri bog'liqlik mavjud. Yelda ESG hisobot berish majburiy bo'lib, ESG reytingi yuqori kompaniyalar investitsiyalarni 25–35 foiz ko'proq jalb etmoqda va kapital jalb qilish xarajatlarini 10–15 foizga kamaytirishga muvaffaq bo'lmoqda. Xitoyda yirik davlat korxonalari uchun ESG hisobot majburiy qilingan va yashil kreditlar hajmi 22 trillion yuanga yetgan¹². Janubiy Koreyada bosqichma-bosqich yondashuv qo'llanilib, 2025-yildan 2 trillion vondan ortiq aktivlarga ega kompaniyalar uchun ESG hisobot majburiy qilingan.

O'zbekiston bu ko'rsatkichlarning aksariyati bo'yicha qiyoslash mumkin emas, chunki ESG hisobot berish amaliyoti hali shakllangan emas. Biroq, yashil taksonomiyaning ishlab chiqilganligi va birinchi yashil obligatsiyalarning chiqarilishi ijobiy start nuqtasi hisoblanadi. O'zbekistonning Yel va Xitoy yo'lidan borish uchun zarur institutsional asoslar yaratilmoqda.

Korrelyatsion tahlil natijalari - ESG balli va sanoat korxonalarining moliyaviy-iqtisodiy ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash maqsadida Pirson korrelyatsiya matritsasi hisoblandi. Tahlil rivojlanayotgan mamlakatlardan 186 ta sanoat korxonasining 2019–2024-yillar davomidagi ma'lumotlariga asoslangan (2-jadval).

2-jadval. ESG balli va moliyaviy ko'rsatkichlar o'rtasidagi korrelyatsiya matritsasi¹³

O'zgaruvchi	ESG_S	FDI	WACC	ROA	EI
ESG_S (ESG balli)	1,000	0,724***	-0,618***	0,536**	-0,482**
FDI (XTI hajmi)	0,724***	1,000	-0,412*	0,389*	-0,356*
WACC (kapital qiymati)	-0,618***	-0,412*	1,000	-0,547**	0,423**
ROA (aktiv rentabelligi)	0,536**	0,389*	-0,547**	1,000	-0,612***
EI (energiya intens.)	-0,482**	-0,356*	0,423**	-0,612***	1,000

Eslatma: ESG_S — ESG umumiy balli (0–100); FDI — xorijiy to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar; WACC — kapitalning o'rtacha vaznli qiymati; ROA — aktiv rentabelligi; EI — energiya intensivligi. *** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$; * $p < 0,10$. N=186.

2-jadval ma'lumotlari bir nechta muhim bog'liqliklarni ko'rsatadi. Birinchidan, ESG balli (ESG_S) va XTI hajmi (FDI) o'rtasida kuchli ijobiy korrelyatsiya mavjud ($r = 0,724$, $p < 0,01$). Bu shuni anglatadiki, ESG balli yuqori bo'lgan korxonalar sezilarli ko'proq xorijiy investitsiyalarni jalb etgan. Korrelyatsiya kuchi bo'yicha bu «kuchli» bog'liqlik ($|r| > 0,7$) deb baholanadi. Determinatsiya koeffitsienti: $R^2 = (0,724)^2 = 0,524$, ya'ni XTI hajmidagi o'zgarishlarning 52,4 foizi ESG balli bilan izohlanadi.

Ikkinchidan, ESG balli va kapital qiymati (WACC) o'rtasida kuchli salbiy korrelyatsiya aniqlangan ($r = -0,618$, $p < 0,01$). Bu shuni anglatadiki, ESG balli yuqori bo'lgan korxonalar kapital jalb qilish xarajatlarini sezilarli kamaytirgan. Determinatsiya koeffitsienti $R^2 = 0,382$, ya'ni kapital qiymatidagi o'zgarishlarning 38,2 foizi ESG balli bilan bog'liq.

Uchinchidan, ESG balli va aktiv rentabelligi (ROA) o'rtasida o'rtacha ijobiy korrelyatsiya mavjud ($r = 0,536$, $p < 0,05$). Bu ESG tamoyillarini joriy etish korxonalarining moliyaviy samaradorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligini tasdiqlaydi. To'rtinchidan, ESG balli va energiya intensivligi (EI) o'rtasida o'rtacha salbiy

11 OECD. Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan: Promoting Responsible Business Conduct in Uzbekistan. — Paris: OECD Publishing, 2024.

12 International Energy Agency (IEA). World Energy Investment 2024. — Paris: IEA, 2024.

13 Muallif ishlanmasi

korrelyatsiya aniqlangan ($r = -0,482$, $p < 0,05$), ya'ni ESG darajasi yuqori korxonalar energiyadan samaraliroq foydalanadi.

Kapital qiymati kamayishini hisoblash misoli. Agar O'zbekiston sanoat korxonasining hozirgi WACC ko'rsatkichi 14% bo'lsa va ESG joriy etish natijasida WACC 12% foizga kamaysa (10–15% kamayish diapazonining o'rta qiymati = 12,5%): $WACC_{yangi} = 14\% \times (1 - 0,125) = 12,25\%$. 100 mln AQSh dollarlik investitsiya uchun yillik tejam: $(14\% - 12,25\%) \times 100 \text{ mln } \$ = 1,75 \text{ mln } \$/\text{yil}$. 10 yillik davr uchun diskontlangan tejam (8% diskont stavkasida): $PV = 1,75 \times [(1 - (1,08)^{-10}) / 0,08] = 1,75 \times 6,71 = 11,74 \text{ mln } \$$.

Ekonometrik regressiya tahlili natijalari -Ko'p o'zgaruvchili regressiya tahlili natijalari ESG ballining moliyaviy ko'rsatkichlarga ta'sirini miqdoriy jihatdan baholash imkonini berdi. Uchta model bajarilgan: Model 1 — XTI hajmiga ta'sir; Model 2 — kapital qiymatiga ta'sir; Model 3 — aktiv rentabelligiga ta'sir (3-jadval).

3-jadval. Ko'p o'zgaruvchili regressiya tahlili natijalari¹⁴

O'zgaruvchi / Ko'rsatkich	Model 1: ln FDI (XTI hajmi)	Model 2: WACC (kapital qiymati)	Model 3: ln ROA (rentabellik)
ESG_S (ESG ball, 0–100)	0,034*** (0,008)	-0,058*** (0,012)	0,021** (0,009)
ln FS (Korxona hajmi)	0,42*** (0,09)	-0,18** (0,07)	0,15* (0,08)
Tarmoq (energiya intensiv = 1)	0,28** (0,11)	0,35*** (0,10)	-0,12 (0,09)
Eksport ulushi (%)	0,018** (0,006)	-0,009 (0,008)	0,012* (0,006)
Konstanta	2,84*** (0,52)	14,72*** (0,68)	0,86** (0,34)
R ²	0,524	0,438	0,312
F-statistika	21,48***	15,23***	9,87***
Kuzatuvlar soni (N)	186	186	186

Eslatma: Qavs ichida standart xatolik ko'rsatilgan. *** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$; * $p < 0,10$. N=186 (31 mamlakatdan 186 sanoat korxonasi, 2019–2024).

3-jadval ma'lumotlari bir nechta muhim natijalarni ko'rsatadi. Model 1 bo'yicha: ESG ballining 1 ballga (100 balllik shkalada) oshishi XTI hajmining 3,4 foizga o'sishiga olib kelgan (koeffitsient = 0,034, $p < 0,01$). Bu shuni anglatadiki, ESG ballini 10 ballga oshirish XTI hajmini o'rtacha 34 foizga oshiradi. $R^2 = 0,524$ bo'lib, model XTI hajmidagi o'zgarishlarning 52,4 foizini tushuntiradi.

Model 2 bo'yicha: ESG ballining 1 ballga oshishi WACC ko'rsatkichini 0,058 foiz bazis punktga kamaytirgan (koeffitsient = -0,058, $p < 0,01$). ESG ballini 10 ballga oshirish WACC ni 0,58 foizga kamaytiradi. Masalan, hozirgi WACC 14% bo'lgan korxona uchun ESG ballini 40 dan 70 ga oshirish WACC ni 12,26% gacha kamaytiradi: $\Delta WACC = 30 \times (-0,058) = -1,74\%$. Yangi WACC = 14% - 1,74% = 12,26%.

Model 3 bo'yicha: ESG ballining 1 ballga oshishi aktiv rentabelligini (ROA) 2,1 foizga oshirgan (koeffitsient = 0,021, $p < 0,05$). Bu ta'sir nisbatan kichik, biroq statistik jihatdan ishonchli. $R^2 = 0,312$ bo'lib, bu modelning tushuntirish kuchi past, chunki ROA ga ESG dan tashqari ko'plab omillar ta'sir ko'rsatadi.

ESG integratsiyasining kompleks samaradorlik indeksi (ESG-EI). ESG joriy etishning korxona uchun kompleks foydasini baholash maqsadida quyidagi integral indeks taklif etiladi:

$$ESG-EI = w_1 \cdot (\Delta FDI / FDI_0) + w_2 \cdot (\Delta WACC / WACC_0) + w_3 \cdot (\Delta ROA / ROA_0) + w_4 \cdot (\Delta EI / EI_0),$$

bu yerda $w_1 = 0,35$, $w_2 = 0,25$, $w_3 = 0,20$, $w_4 = 0,20$ — vazn koeffitsientlari.

ESG ballini 30 dan 60 ga oshirgan "tipik" rivojlanayotgan mamlakat sanoat korxonasi uchun:

$$ESG-EI = 0,35 \cdot (34\%) + 0,25 \cdot (-1,74\%) + 0,20 \cdot (2,1 \times 30 = 63\%) + 0,20 \cdot (4,82 \times 30 = 14,5\%) = 11,9 - 0,44 + 12,6 + 2,9 = 26,96\%$$

Bu shuni anglatadiki, ESG ballini 30 ball oshirish korxonaning kompleks samaradorligini 27 foizga yaxshilaydi.

CBAM ta'sirini baholash - Yevropa Ittifoqining uglerod chegaraviy moslashuv mexanizmi (CBAM) 2026-yildan to'liq kuchga kirishi O'zbekiston sanoat eksportchilari uchun ESG masalasini shoshilinch holga keltiradi. CBAM temir, po'lat, sement, aluminiy, o'g'itlar eksportchilaridan uglerod emissiyasi to'g'risidagi batafsil ma'lumotlarni va uglerod to'lovlarini talab qiladi (4-jadval).

4-jadval. CBAM ning O'zbekiston sanoat eksportchilariga potensial ta'siri¹⁵

Tarmoq	Eksport hajmi Yelga (mln \$)	O'rt. SO ₂ intens. (t/\$1000)	SVAM yuki (mln \$, 50€/t)	SVAM yuki (mln \$, 100€/t)	Eksport qiymatiga nisbatan (%100€)
Metallurgiya (po'lat)	340	1,85	31,5	62,9	18,5
Sement	85	2,40	10,2	20,4	24,0
Kimyo sanoati (o'g'itlar)	210	1,45	15,2	30,5	14,5
Aluminiy	120	2,10	12,6	25,2	21,0
JAMI	755	—	69,5	139,0	18,4

4-jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, CBAM ning O'zbekiston sanoat eksportchilariga potensial ta'siri sezilarli. 100 yevro/tCO₂ narhida CBAM yuki jami 139 mln AQSh dollarini tashkil etadi, bu Yelga yo'naltirilgan eksportning o'rtacha 18,4 foizini tutadi.

Metallurgiya tarmog'i uchun hisoblash misoli:

Eksport hajmi = 340 mln \$. O'rtacha CO₂ intensivligi = 1,85 t/\$1000. Jami CO₂ emissiyasi = 340 000 × 1,85 = 629 000 tonna. CBAM yuki (100 €/tCO₂) = 629 000 × 100 = 62,9 mln € ≈ 62,9 mln \$. Eksport qiymatiga nisbatan: 62,9 / 340 = 18,5%.

Sement tarmog'i eng yuqori CBAM yukiga duch keladi — eksport qiymatining 24 foizi. Bu shuni anglatadiki, ESG hisobot berish va emissiyani kamaytirish choralari sement sanoati uchun eng shoshilinch masala hisoblanadi. ESG tamoyillarini joriy etgan korxonalar CBAM talablariga javob berishda ancha ustunlikka ega bo'ladi, chunki ular allaqachon emissiya ma'lumotlarini yig'ish, hisobga olish va ochiq qilish tajribasiga ega.

CBAM yukini kamaytirish samaradorligi. Agar metallurgiya korxonasi ESG tamoyillari asosida energiya samaradorligi va toza texnologiyalarga investitsiya qilish orqali CO₂ intensivligini 20% ga kamaytirsas:

Yangi CO₂ intensivligi = 1,85 × 0,80 = 1,48 t/\$1000. Yangi CBAM yuki = 340 000 × 1,48 × 100 = 50,3 mln \$. Yillik tejama = 62,9 – 50,3 = 12,6 mln \$. Agar emissiyani kamaytirish uchun zarur investitsiya 40 mln \$ bo'lsa, o'zini qoplash muddati = 40 / 12,6 = 3,2 yil. IRR ≈ 25–30%, bu juda jozibador investitsiya darajasi.

ESG asosida yashil investitsiyalarni jalb etish va boshqarishning integratsiyalashgan modeli - Tadqiqot natijalariga va xalqaro tajribaga asoslanib, O'zbekiston sanoat sektori uchun ESG asosida yashil investitsiyalarni jalb etish va boshqarishning uch darajali integratsiyalashgan modeli taklif etiladi.

I daraja — Institutsional muhitni shakllantirish. Milliy ESG hisobot berish standartini ishlab chiqish va joriy etish (xalqaro standartlarga — GRI, SASB, ISSB — asoslangan, biroq mahalliy sharoitga moslashgan); yashil taksonomiyani sanoat sektoriga to'liq integratsiya qilish; ESG regulyatorini belgilash va uning vakolatlarini aniqlash; milliy ESG reyting tizimini bosqichma-bosqich yaratish. Dastlab yirik davlat korxonalari uchun majburiy (2028-yildan), keyinchalik barcha yirik sanoat korxonalari uchun kengaytiriladi (2030-yildan).

II daraja — Korxona darajasida ESG ni joriy etish. ESG strategiyasini ishlab chiqish; barqarorlik hisobotini tayyorlash va e'lon qilish; issiqxona gazlari (GHG) emissiyasini monitoring qilish va kamaytirish dasturlari; ijtimoiy siyosat — mehnat sharoitlari, xavfsizlik, kadrlar rivojlantirish; korporativ boshqaruv sifati — mustaqil direktorlar, shaffof qaror qabul qilish, korrupsiyaga qarshi choralari.

III daraja — Investitsiya jalb qilish va boshqarish. Yashil obligatsiyalar emissiyasi; ESG-bog'langan kreditlar (ESG-linked loans) — banklar ESG ko'rsatkichlari yuqori korxonalarga imtiyozli shartlar taklif etadi; xalqaro investorlarni jalb etish (ESG due diligence); uglerod kreditlari va bozor mexanizmlari — iCRAFT loyihasi tajribasiga ko'ra, O'zbekiston 1 tonna CO₂ qisqarish uchun 15 AQSh dollari to'lov olgan¹⁶; aralash moliyalashtirish (blended finance).

Modelni amaliy tatbiq etish uchun bosqichma-bosqich yondashuv tavsiya etiladi. Birinchi bosqichda (2025–2027) ixtiyoriy ESG hisobot berishni soliq va kredit imtiyozlari orqali rag'batlantirish, institutsional bazani mustahkamlash. Ikkinchi bosqichda (2028–2030) yirik DK va DMllar uchun majburiy ESG hisobot berish, milliy ESG reyting tizimini ishga tushirish. Uchinchi bosqichda (2030-yildan keyin) barcha yirik sanoat korxonalariga kengaytirish, ESG-bog'langan moliyaviy instrumentlarni to'liq joriy etish.

ESG integratsiyasining mavjud muammolari va ularni hal etish yo'llari: Birinchi muammo — axborot assimetriyasi va shaffoflik. Sanoat korxonalarining aksariyati emissiya, energiya sarfi, chiqindilar, mehnat sharoitlari to'g'risidagi ma'lumotlarni ochiq qilmaydi. Bu investorlar uchun ESG xavflarini baholashni qiyinlashtiradi. Fride va boshqalar ning meta-tahlili shuni ko'rsatadiki, ESG shaffofligi va moliyaviy natijalar o'rtasidagi ijobiy aloqa eng kuchli holatda bo'ladi. Yechim: Bosqichma-bosqich ochiqlash majburiyatini joriy etish, dastlab yirik, keyin o'rta korxonalar uchun.

Ikkinchi muammo — standartlar va metodologiya ning yo'qligi. O'zbekistonda ESG hisobot berish uchun yagona milliy standart mavjud emas. Xalqaro standartlar (GRI, SASB, ISSB) sanoat korxonalari uchun

¹⁵ Muallif ishlanmasi

¹⁶ World Bank. Uzbekistan Receives \$7.5 Million in Carbon Credits for Enabling Half a Million Tons of Emissions Reduction. — 2024

murakkab bo'lishi mumkin. Yechim: Milliy ESG standartini xalqaro standartlarga moslashtirilgan, biroq mahalliy sharoitni hisobga olgan holda ishlab chiqish.

Uchinchi muammo — kadrlar va bilimlar kamyobi. ESG sohasidagi mutaxassislar O'zbekistonda juda kam. Yechim: Universitetlarda barqarorlik menejment yo'nalishlarini ochish, xalqaro sertifikatlash dasturlarini (CFA ESG Investing, GRI Professional Certification) qo'llab-quvvatlash.

To'rtinchi muammo — qisqa muddatli xarajatlar va uzoq muddatli foydalar o'rtasidagi tafovut. ESG tizimini joriy etish dastlabki bosqichda qo'shimcha xarajatlarni talab qiladi. Biroq, regressiya tahlili natijalari shuni ko'rsatdiki, ESG ballini 30 ballga oshirish kapital qiymatini 1,74 foiz bazis punktga kamaytiradi va XTI hajmini 34 foizga oshiradi. Bu dalillar ESG ning «xarajat» emas, balki «investitsiya» ekanligini tasdiqlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu tadqiqotda ESG tamoyillari asosida O'zbekiston sanoat sektoriga yashil investitsiyalarni jalb etish va boshqarish yo'llari tizimli ravishda tahlil qilindi. Xalqaro tajriba va O'zbekistondagi mavjud holat qiyosiy o'rganildi, asosiy muammolar aniqlandi hamda integratsiyalashgan model taklif etildi.

Tadqiqotning asosiy natijalari quyidagicha:

- ESG tamoyillari global investitsiya landshaftida hal qiluvchi ahamiyat kasb etmoqda. ESG mezonlarini hisobga oladigan investitsiyalar hajmi 30,3 trillion AQSH dollariga yetgan. Korrelyatsion tahlil ESG ballari va xorijiy to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar hajmi o'rtasida kuchli ijobiy bog'liqlik mavjudligini ko'rsatdi ($r = 0,724$, $p < 0,01$). Determinatsiya koeffitsiyenti quyidagicha:

$$R^2 = 0.524$$

Bu xorijiy investitsiyalar hajmidagi o'zgarishlarning 52,4 foizi ESG ballari bilan izohlanishini anglatadi. Regressiya tahlili shuni ko'rsatdiki, ESG ballining 10 punktga oshishi xorijiy investitsiyalar hajmini 34 foizga oshiradi, kapitalning o'rtacha vaznli qiymatini 0,58 foiz punktga kamaytiradi va aktivlar rentabelligini 21 foizga oshiradi.

- O'zbekistonda ESG tamoyillarini joriy etish hali boshlang'ich bosqichda. Hozirgi vaqtda sanoat korxonalarining atigi 8–10 foizi ESG hisobotlarini e'lon qilmoqda. Shu bilan birga, hukumat tomonidan davlat korxonalarida ESG xavflarini boshqarish, yashil taksonomiyani shakllantirish, mas'uliyatli tadbirkorlik ishchi guruhlarini tashkil etish hamda birinchi yashil obligatsiyalarni chiqarish bo'yicha amalga oshirilayotgan choralar ijobiy institutsional asos yaratmoqda.

- Carbon Border Adjustment Mechanism ta'sirini baholash shuni ko'rsatdiki, 100 yevro/tCO₂ narxida O'zbekiston sanoat eksportchilari uchun ehtimoliy CBAM yuki 139 mln AQSH dollarini tashkil etadi, bu eksportning o'rtacha 18,4 foiziga teng. ESG tamoyillarini joriy etish va emissiyalarni 20 foizga kamaytirish yiliga 12,6 mln AQSH dollari miqdorida iqtisodiy samaradorlik yaratadi, bu investitsiyalar o'rtacha 3,2 yil ichida o'zini qoplaydi.

Kompleks ESG samaradorlik indeksi quyidagi darajada bo'lgan:

$$ESG_EI = 26.96\%$$

ESG integratsiyasi O'zbekiston sanoat sektori uchun nafaqat xalqaro investitsiyalarni jalb etish, balki korxonalarning raqobatbardoshligini oshirish, xavflarni boshqarishni takomillashtirish va uzoq muddatli qiymat yaratish uchun ham strategik ahamiyatga ega. Global tendensiyalar ESG tamoyillarining zarurligini, O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar esa ularning amaliy imkoniyatlarini namoyon etmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори «2030-йилгача Ўзбекистон Республикасининг «яшил» иқтисодиётга ўтишига қаратилган ислохотлар самарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида»ги. — ПҚ-436. — 2022 йил 2 декабр. <https://lex.uz/docs/6303230>
2. World Bank. Uzbekistan Receives \$7.5 Million in Carbon Credits for Enabling Half a Million Tons of Emissions Reduction. — 2024.
3. OECD. Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan: Promoting Green Investment in Uzbekistan. — Paris: OECD Publishing, 2024.
4. OECD. Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan: Promoting Responsible Business Conduct in Uzbekistan. — Paris: OECD Publishing, 2024.
5. OECD. Responsible Business Conduct for Sustainable Infrastructure in Kazakhstan, Mongolia and Uzbekistan: Uzbekistan. — Paris: OECD Publishing, 2024.
6. Eccles, R., Ioannou, I., Serafeim, G. The Impact of Corporate Sustainability on Organizational Processes and Performance // Management Science. — 2014. — Vol. 60, №2. — P. 2835–2857.
7. Friede, G., Busch, T., Bassen, A. ESG and Financial Performance: Aggregated Evidence from More than 2000 Empirical Studies // Journal of Sustainable Finance & Investment. — 2015. — Vol. 5, №4. — P. 210–233.
8. Porter, M., Kramer, M. Creating Shared Value // Harvard Business Review. — 2011. — Vol. 89, №1–2. — P. 62–77.

9. Khan, M., Serafeim, G., Yoon, A. Corporate Sustainability: First Evidence on Materiality // The Accounting Review. — 2016. — Vol. 91, №6. — P. 1697–1724.
10. McKinsey & Company. Does ESG Really Matter — and Why? // McKinsey Quarterly. — 2023.
11. Пулатов, Ш. ESG тамойилларини Ўзбекистонда инвестиция муносабатларига интеграция қилиш // БМТ Global Compact семинар маърузаси. — Тошкент, 2023 йил 28 ноябр.
12. Норкулов, И., Холбадалов, У. ва бошқ. Ўзбекистонда яшил иқтисодиётга ўтиш: институционал асослар ва молиявий механизмлар // Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар. — 2022. — №5. — Б. 15–28.
13. Ҳакимов, Ж., Нуржонов, Р. Ўзбекистонда яшил иқтисодиёт: истиқболлар ва муаммолар // The Asia Today. — 2024. — December 7.
14. Isakulova, N., Usmanova, G., Saidvaliyeva, Sh. Transition to a Green Economy in Uzbekistan: Prospects and Challenges for the Development of Renewable Energy // E3S Web of Conferences. — 2024. — Vol. 588. — Art. 01004.
15. Asian Development Bank (ADB). Country Partnership Strategy: Uzbekistan, 2024–2028. — Manila: ADB, 2024. — 68 p.
16. Global Sustainable Investment Alliance (GSIA). Global Sustainable Investment Review 2022. — 2023. — 56 p.
17. International Energy Agency (IEA). World Energy Investment 2024. — Paris: IEA, 2024.
18. UN Principles for Responsible Investment (PRI). Annual Report 2024. — London: PRI Association, 2024.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
